

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 23P/464/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215235588
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. G.Tomčovčíková Šandalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2016:7215235588.1

Rozhodnutie

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Gabrielou Tomčovčíkovou Šandalovou v právnej veci starostlivosti o maloletého Q. V., S.. X.X.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, dieťa rodičov M. P., S.. XX.X.XXXX, N. M. S. Z. Y. Č.. XXX/XX W. Z., toho času bývajúcej W. W., a otca R. V., S.. X.X.XXXX, N. M. S. A. Y. Č.. XXXX/XX W. Z., toho času bývajúceho W. G. U. S. M. Y. Č.. X W. Z., v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom takto

rozhodol:

Nariaďuje ústavnú starostlivosť o maloletého Q. V., S.. X.X.XXXX, za účelom ktorej ho umiestňuje do Detského domova Hurbanova č. 42, Košice.

Zaväzuje matku a otca maloletého prispievať na výživu maloletého Q. V. každého výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti, ktoré výživné sú obaja rodičia povinní platiť vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred, na účet Detského domova Hurbanova č. 42, Košice.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 23P/464/2015 zo dňa 4.12.2015 bolo začaté konanie bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti o maloletého Q. V., S.. X.X.XXXX v súlade s ustanovením § 81 Občianskeho súdneho poriadku, keďže dňa 28.8.2015 bolo vo veci nariadené predbežné opatrenie sp. zn. 4PPOm 9/2015, ktorým súd dočasne umiestnil maloletého Q. V., S.. X.X.XXXX, do starostlivosti Krízového strediska Dorka, n.o., Centra pre obnovu rodiny na Hemerkovej ulici č. 28 v Košiciach a to na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 28.8.2015, ktorý odôvodnil tým, že Obvodné oddelenie Policajného zboru v Košiciach kontaktovalo príslušný úrad práce, ktorým na linku 158 zatelefonovala pani V. F. a oznámila, že jej druh, otec dieťaťa, po tom, čo mu oznámila, že sa s ním rozchádza, sa veľmi opil, je agresívny a vyhráža sa samovraždou, o maloletého sa odmietal starať so slovami, aby ho zobrali, maloletý bol zverený do starostlivosti otca, keďže matka dieťaťa M. P. sa o neho nedokázala postarať zo zdravotných dôvodov, maloletý sa tak ocitol bez akejkoľvek starostlivosti, keďže ona sa rozhodla od neho odísť pre jeho agresívne správanie. Predbežné opatrenie sa stalo vykonateľným dňa 28.8.2015.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím rodičov maloletého, šetrením pomerov prostredníctvom kolíznej opatrovníčky, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 23P/464/2015 zo dňa 4.12.2015 bolo začaté konanie bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti o maloletého Q. V., S.. X.X.XXXX, v súlade s ustanovením § 81 Občianskeho súdneho poriadku.

Kolízny opatrovník v správe z prešetrenia pomerov doručenej súdu dňa 28.1.2016 uviedol, že maloletý Q. pochádza z mimomanželského vzťahu, pričom starostlivosť o dieťa zabezpečoval od narodenia dieťaťa otec, matka spoločnú domácnosť s otcom nevedla pre opakované zdravotné problémy, opakovane bola liečená aj na psychiatrii, rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 18P/25/2014-24 zo dňa 5.6.2014 bol maloletý Q. zverený do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky bolo určené minimálne výživné, dňa 28.8.2015 tamojší úrad kontaktovala polícia, ktorej na podnet pani F., družky otca dieťaťa, bolo oznámené, že jej druh, otec dieťaťa je opitý a opakovane sa vyhrážal samovraždou, pri prešetrení pomerov bolo zistené, že otec dieťaťa bol opitý a agresívny a bol odvedený na psychiatriu, jeho družka následne opustila spoločnú domácnosť, maloletý sa ocitol bez akejkoľvek starostlivosti, nikto z príbuzných o dieťa neprejavil záujem, vzhľadom na ochranu života a zdravia bol maloletý predbežným opatrením zverený do starostlivosti Krízového strediska Dorka, n.o., otec dieťaťa nemá vytvorené vhodné podmienky pre riadnu starostlivosť o dieťa, s úradom pravidelne spolupracuje, svoj skutok oľutoval, ale o dieťa sa postarať nedokáže, preto súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti maloletému, maloletého chodí pravidelne navštevovať, ďalej bolo v správe uvedené, že matka dieťaťa býva v Domove sociálnych služieb, okrem maloletého Q. má v starostlivosti maloletú M. P., S.. XX.XX.XXXX, ktorej biologickým otcom je X. Z., S.. XX.XX.XXXX, matka vzhľadom na jej zlý zdravotný stav, nie je schopná sa postarať o maloletého, maloletý má potreby primerané veku, kolízny opatrovník uviedol, že v záujme dieťaťa je najvhodnejšie, aby bol umiestnený do Detského domov Hurbanova č. 42 v Košiciach.

Obaja rodičia na pojednávaní zhodne uviedli, že s nariadením ústavnej starostlivosti maloletému súhlasia, obaja sú nezamestnanými a poberajú sociálne dávky.

Podľa ustanovenia § 54 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Z dôležitých dôvodov môže súd predĺžiť ústavnú starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Podľa ustanovenia § 55 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa ustanovenia § 81 ods.1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o

uložení ochranné výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytnúť maloletému dieťaťu výživné.

Podľa ustanovenia § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa ustanovenia § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ustanovenia § 76 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa ustanovenia § 77 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa ustanovenia § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ustanovenia § 2 písm. c/ zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide 1. o zaopatrené nepĺnoleté dieťa, 2. o nezaopatrené dieťa.

Podľa ustanovenia § 157 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania, uvedie súd v odôvodnení rozsudku iba predmet konania a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol.

Vzhľadom na vyššie uvedený zistený skutkový stav a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku, keďže rodičia maloletého Q. sa o neho nedokážu postarať, ani jeden z rodičov nie je schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť

o maloletého, rodičia svojim nezodpovedným životom ohrozujú priaznivý vývin dieťaťa, nemajú zabezpečené stabilné bývanie, žiaden stabilný príjem, čím je ohrozený život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého, preto mal súd za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti o maloletého Q. je v jeho najlepšom záujme, v zariadení, kde bude maloletý umiestnený, sa mu zabezpečí potrebná starostlivosť a ochrana. Vzhľadom k tomu, že z vykonaných dôkazov mal súd dostatočne preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti maloletého je v danom prípade jedinou možnou formou náhradnej starostlivosti a je v jeho záujme, rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, a pre tento účel umiestnil maloletého Q. V. do starostlivosti Detského domova Hurbanova č. 42, Košice.

Rodičia dieťaťa sú sociálne odkázanými osobami, obaja sú nezamestnaní, poberajú štátne sociálne dávky, preto im súd určil vyživovaciu povinnosť v minimálnej zákonom stanovenej výške, ktorú sumu sú povinní poukazovať na účet Detského domova Hurbanova č. 42, Košice.

O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1, písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom Okresného súdu Košice II, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v §221. ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Matka a otec nemôžu podať odvolanie, pretože sa práva podať ho účinne vzdali.